

Educatie

Aanbod voor volwassenen

Multimediatour

Parallel aan de oplevering van de nieuwe inrichting van de vaste collectie van het Van Gogh Museum is ook de nieuwe Multimediatour (MMT) opgeleverd. Met deze nieuwe tour willen we bezoekers dichterbij Vincent van Gogh brengen en hen nog beter laten kijken. De MMT is tot stand gekomen met onze partners Fabrique en Frankly, Green + Webb. De MMT is er in drie varianten:

- MMT voor volwassenen (eerste keer bezoekers)
  - 10 talen
  - 20 stops
  - hoogtepunten
- MMT voor volwassenen (eerste keer bezoekers) bij de vaste collectie
  - 10 talen
  - 40 stops
  - in je eigen tempo
- Familietour bij de vaste collectie
  - 2 talen
  - 15 stops
  - samen te beleven

Sinds november 2014 wordt de Multimediatour bemand door eigen personeel. In 2015 wordt de MMT nog verder ontwikkeld. Voor een uitgebreide beschrijving van de MMT zie:

www.vangoghmuseum.nl

Rondleiding: hoogtepunten Vincent van Gogh

Tijdens deze rondleiding kregen de deelnemers een beeld van Van Goghs ontwikkeling als kunstenaar en als mens. De rondleiding duurde 50 minuten en werd (op aanvraag) gegeven in het Nederlands, Engels, Frans en Duits.

Inleiding op het leven en werk van Vincent van Gogh

Speciaal voor bezoekers die voorafgaand aan hun museumbezoek verdieping zochten en graag wat meer wilden horen over het leven en werk van Van Gogh, bood het museum een aantal keer een gratis introductie. Deze werd gegeven in het auditorium van het museum. Dagelijks van 2 juni t/m 9 juni, 19 juli t/m eind augustus op zaterdag en zondag en op 7 dagen in oktober.

Gratis verhaal-op-zaal

Het hele jaar door (met uitzondering van de zomermaanden) hielden rondleiders op donderdag gratis een verhaal-op-zaal. Dat duurde telkens 30 minuten en werd gegeven in het Nederlands en het Engels. De onderwerpen waren:

- *De kleuren van Van Gogh*
Welke rol speelt kleur in het werk van Vincent van Gogh? Hoe komt het dat kleur zo belangrijk voor hem is? Welke experimenten deed Van Gogh met kleur? Hoe vinden onderzoekers verdwenen kleuren weer terug?

- *Verfgebruik: het ontstaan van een Van Gogh*
Schilderde Vincent van Gogh in één keer met verf op het doek? Maakte hij eerst een schets? Waarom was zijn verf soms dik en dan weer dun? Welke hulpmiddelen gebruikte Van Gogh en hoe vinden onderzoekers van het Van Gogh Museum de sporen daarvan terug?
- *Broederlijke*
Hoe was de band tussen Vincent van Gogh en zijn broer Theo? Wat schreef de kunstenaar daarover in zijn brieven? Wat is de rol van Theo in het ontstaan van de collectie? Welke rol speelde het schilderij *Amandelbloesem* in de relatie tussen de broers? En heeft Vincent Theo ook wel eens afgebeeld?
- *Vriendschappen*
Had Vincent van Gogh vrienden? Welke relatie onderhield hij met ze? Was hij een makkelijke vriend of had hij veel conflicten? Inspireerde hij zijn artistieke vrienden, of werd hij door hen geïnspireerd?

Workshop

In 2014 werden in het voorjaar een aantal workshops voor volwassenen gegeven. De deelnemers lieten zich eerst inspireren door de kunstwerken van Van Gogh en gingen daarna onder leiding van de workshopdocent zelf aan het werk.

In het najaar van 2014 werden de workshops via de Vrije Academie aangeboden.

De thema's in het voorjaar waren:

- *Kleur* (5 januari)
- *Stippels en strepen, vlakken en lijnen* (12 januari)
- *De mens* (19 januari en 9 februari)
- *Model schetsen* (26 januari)
- *Landschap en perspectief* (2 februari)

Gratis inloopworkshop

Dit jaar organiseerde het Van Gogh Museum in de zomer en in december een aantal gratis 'inloop' workshops voor de bezoekers van het museum. Op 28, 30 en 31 juli, en op 12 verschillende data in december (van 11 tot 15 uur).

Lezing op locatie: Zonnebloemen

Op 19 november ging de eerste lezing op locatie van start. Deze lezing bij een vestiging van Van Lanschot Bankiers ging over Vincent van Gogh en de plek die het schilderij *Zonnebloemen* in zijn oeuvre inneemt. Een hoogwaardige 3D-kopie (een zogenaamde Relievo) van het schilderij was daarbij aanwezig op de locatie. Deze werd speciaal ontworpen voor Van Lanschot, sponsor van het Van Gogh Museum.

Lezingen

Het Van Gogh Museum organiseerde in 2014 tien Zondaglezingen in het museum. Onderzoekers, (gast) conservatoren en restauratoren gaven een toelichting op een

actuele tentoonstelling of recent onderzoek naar de collectie. Ook beantwoordden ze vragen van het publiek.

- 5 januari: ‘De gang van het monster: onderzoekstechnieken’, door Rob Bouwman, senior advisor en projectcoördinator, Shell, en Muriel Geldof, onderzoeker, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.
- 2 februari: ‘Zonsondergang bij Montmajour: een nieuwe Van Gogh tussen oude bekenden’, door Teio Meedendorp, onderzoeker, Van Gogh Museum.
- 16 februari: ‘Vallotton: het vuur onder het ijs’, door Marina Ducrey, honorair conservator, Fondation Vallotton, Lausanne.
- 9 maart: ‘Van Gogh en de bloesems’, door Ella Hendriks en Nienke Bakker, restaurator en conservator tentoonstellingen, Van Gogh Museum.
- 6 april: ‘De essentie van zwart en wit. De houtsneden van Félix Vallotton’, door Fleur Roos Rosa de Carvalho, conservator prenten en tekeningen, Van Gogh Museum.
- 8 juni: ‘The Impressionists as couturiers’, (Engels gesproken) door Gloria Groom, hoofdconservator The Art Institute of Chicago.
- 5 oktober: ‘De wereld van fotograaf Emmy Andriess’, door Joost Elffers, zoon van Emmy Andriess.
- 12 oktober: ‘De excentriekeling in een devoot gezin’, (Engels gesproken) door Laura Prins, assistent conservator, Van Gogh Museum.
- 2 november: ‘De kunst van het woord: sprekende brieven van Van Gogh’, door Nienke Bakker en Hans Luijten, conservator en onderzoeker, Van Gogh Museum, i.s.m. acteur Joeri van Veenendaal.
- 3 december: ‘Van Gogh of geen Van Gogh? Dat is de vraag. Authenticiteitskwesaties rondom Van Gogh door de jaren heen’, door Teio Meedendorp en Louis van Tilborgh, onderzoekers, Van Gogh Museum.

Touch Van Gogh

De content van de app *Touch Van Gogh*, waarmee tot in detail schilderijen van Van Gogh kunnen worden bekeken, is in 2014 uitgebreid. Er zijn drie werken toegevoegd: *De hut*, *Zeegezicht bij Les-Saintes-Maries-de-la-Mer* en *Tuin van de inrichting*. De app werd in 2013 geïntroduceerd en is Engelstalig. De app, gemaakt voor tablet, benut multitouch-functies om gebruikers thuis en in hun eigen tempo spelenderwijs de informatie te laten ontdekken die in en onder de verf schuilgaat. *Touch van Gogh* laat onder meer zien hoe een schilderij er voor een restauratie uitzag, waar het schilderij exact is geschilderd, welke verf is verkleurd, en hoe de compositie van een schilderij is opgebouwd.

Touch Van Gogh is in 2014 bekroond met maar liefst drie prijzen. De app won allereerst de prestigieuze *Heritage in Motion Award 2014* in de categorie ‘Apps for mobile devices’. Daarna werd de

World Summit Award Mobile aan de app toegekend, in de categorie ‘m-Tourism & Culture’. Ten slotte is hij bestempeld als ‘Goud’ in de categorie ‘Best App’ van de International Design and Communication Award (IDCA).

Aanbod voor ouderen

Museum Plus Bus

Dankzij een genereuze steun van de BankGiro Loterij, rijdt de Museum Plus Bus door Nederland. Groepen senioren uit verzorgingshuizen of met thuiszorg-indicatie gaan, geheel gratis, naar één museum op één dag. Ze worden gastvrij ontvangen, krijgen koffie of thee en een rondleiding. Er kunnen minimaal dertig en maximaal 45 personen mee. Rolstoelen en rollators worden onderin de bus vervoerd. Dit initiatief is ontwikkeld door twaalf musea: het Van Gogh Museum, Museum Boijmans Van Beuningen, Gemeentemuseum Den Haag, het Rijksmuseum, de Hermitage Amsterdam, het Cobra Museum voor Moderne Kunst, het Joods Historisch Museum, Nederlands Openluchtmuseum, TwentseWelle, Museum het Valkhof, het Mauritshuis en het Kröller-Müller Museum.

Kunst maakt de mens

In 2014 is het driejarige programma *Kunst Maakt de Mens: Ouderen ontmoeten Van Gogh* van start gegaan. Dit bijzondere outreachproject is een samenwerkingsverband van het Van Gogh Museum met partners in de gezondheids- en welzijnssector. De opzet van het project is om naar kwetsbare ouderen toe te gaan en ze uit te nodigen actief deel te nemen aan de beleving van kunst. Het museum wil hen in staat stellen om de kunst van Vincent van Gogh te ervaren en de kunstenaar in zichzelf te ontdekken. Een onderzoeker van de UvA onderzoekt gedurende het hele project het effect van kunstparticipatie op het welzijn van ouderen.

Het Van Gogh Museum, initiatiefnemer van dit programma, is een vruchtbare samenwerking aangegaan met verschillende instellingen. Kernpartners zijn zorgorganisatie Cordaan, Vereniging De Zonnebloem, Viatore en Stichting Vier het Leven. Vanaf het tweede jaar sluit ook het Kröller-Müller Museum zich hierbij aan. Het programma wordt gesteund door de ouderenfondsen RCOAK en Sluyterman van Loo binnen het programma *Lang Leve Kunst*. Gezamenlijk hebben deze organisaties het programma *Kunst Maakt de Mens* opgezet. Het Van Gogh Museum zal dit programma de komende drie jaar geleidelijk aan ontwikkelen, met de intentie om het daarna structureel te kunnen laten voortbestaan.

Aanbod voor kinderen

Familiewanden

In de nieuwe inrichting van het museum is sinds 2014 een nieuw, terugkerend element toegevoegd voor families. Op een drietal plaatsen binnen de vaste opstelling van de collectie worden jong en oud op een speelse manier gestimuleerd om samen goed naar een schilderij of voorwerp te kijken. De werken zijn op een kindvriendelijke hoogte gehangen, omgeven door authentieke voorwerpen die de context ervan toelichten – zoals historische muntstukken of schrijfmateriaal – en een prikkelende uitleg. Deze wanden gaan over Van Goghs liefde voor de natuur, over Van Gogh als fervent briefschrijver, en over zijn schilderpraktijk in de inrichting in Saint-Rémy-de-Provence. Ze vertellen een verhaal op zich. De presentaties zullen jaarlijks van thema wisselen.

Speurtocht

Voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar is er een gratis speurtocht beschikbaar bij de informatiebalie. Zij gaan daarmee op onderzoek uit naar de schilderijen van Vincent van Gogh. Op het speurtochtblad staan vragen en opdrachten. Na afloop kunnen de kinderen hun antwoorden laten controleren en een cadeautje ophalen bij de informatiebalie.

www.vangoghmuseum.nl

De koffer van Vincent

Voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar en een volwassen begeleider is er *De koffer van Vincent*. Die zit vol met leuke opdrachten. Met de inhoud kun je samen de schilderijen van Vincent van Gogh verkennen. De koffer is gratis op te halen bij de informatiebalie.

www.vangoghmuseum.nl

Multimedia Familietour

Nieuw in het aanbod vanaf 2014 is de Familietour bij de vaste collectie (zie Multimediatour).

Kinderworkshops

In 2014 vonden er verschillende workshops voor kinderen plaats. De kinderen lieten zich inspireren door de schilderijen van Vincent van Gogh en gingen daarna aan de hand van verschillende thema's zelf aan de slag in het atelier.

Thema's van de workshops:

- *Dansende ritmes op papier*
25 en 26 januari, 8 en 9 maart, 26 en 27 april, 14 en 15 juni
- *Van klein naar groot*
1 en 2 februari, 15 en 16 maart, 3 en 4 mei, 21 en 22 juni

- *Mengen en maken*
8 en 9 februari, 22 en 23 maart, 10 en 11 mei, 28 en 29 juni
- *Dik en dun*
4 en 5 januari, 15 en 16 februari, 29 en 30 maart, 17 en 18 mei
- *Licht op licht*
11 en 12 januari, 22 en 23 februari, 5 en 6 april, 24 en 25 mei
- *Korenveld met kraaien*
18 en 19 januari, 1 en 2 maart, 12 en 13 april, 31 mei en 1 juni
- *Vriendenworkshop*
6 en 7 september, 4 en 5 oktober, 15 en 16 november
- *Helemaal in de wolken*
13 en 14 september, 25 en 26 oktober, 22 en 23 november
- *Griezelworkshop*
20 en 21 september, 1 en 2 november, 29 en 30 november
- *Een brug ophalen*
27 en 28 september, 8 en 9 november, 22 en 29 december

BSO-workshops

Tijdens de schoolvakanties organiseerde het Van Gogh Museum kinderworkshops die speciaal waren toegesneden op de Buitenschoolse Opvang.

- *Van Gogh in de sneeuw* (voorjaarsvakantie, 24 t/m 28 februari 2014)
- *Lente* (meivakantie, 28 april t/m 2 mei 2014)
- *Een dagje naar het strand* (zomervakantie, 28 juli t/m 1 augustus 2014)

MuseumJeugdUniversiteit

Speciaal voor kinderen van 8 tot en met 12 jaar organiseerden verschillende musea, waaronder het Van Gogh Museum, dit najaar een reeks van vier colleges door museumexperts, op zondagen van 11-12 uur.

Programma MuseumJeugdUniversiteit Van Gogh Museum

- 14 september: 'Wie gaf Vincent van Gogh z'n eigen museum?', door Roelie Zwikker, onderzoeker Van Gogh Museum
- 12 oktober: 'Hoe werd Vincent van Gogh kunstenaar?', door Marije Vellekoop, hoofd afdeling Kunst, van Gogh Museum
- 9 november: 'Hoe maak je een tentoonstelling?', door Edwin Becker, hoofdconservator Tentoonstellingen, Van Gogh Museum
- 14 december, 'Speuren naar een echte Van Gogh', door Louis van Tilborgh, senior onderzoeker, Van Gogh Museum

Onderwijsaanbod

Museumpleinbus

Al sinds 2012 brengt de Museumpleinbus (dankzij sponsor *De Turing Foundation*) duizenden leerlingen per jaar naar het Van Gogh Museum, Stedelijk Museum Amsterdam en het Rijksmuseum. Speciaal voor de Museumpleinbus biedt elk museum een uitdagend en leerzaam programma voor groep 6, 7 en 8. De afgelopen jaren is de Museumpleinbus mogelijk gemaakt met de ruimhartige financiering van de Turing Foundation. Deze financiering houdt na 2015 op, maar de directies van de drie musea hebben besloten de samenwerking de komende jaren te continueren.

De Museumpleinbus biedt gratis vervoer voor leerlingen van scholen binnen een straal van 60 kilometer rondom Amsterdam. Hiermee worden vrijwel heel Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Utrecht bereikt. De drie musea samen bieden de kinderen een fantastisch overzicht van de hoogtepunten van de Nederlandse kunstgeschiedenis, vanaf de 17de eeuw tot nu. Zo maken zij kennis met Rembrandt, Van Gogh en De Stijl, in een op elkaar afgestemd educatief programma.

In het museum

Famille van Camille: nieuwe theatrale rondleiding

In februari was de première van de nieuwe theatrale rondleiding *Famille van Camille*. De spannende rondleiding is bedoeld voor kinderen uit groep 3 tot en met 6. Het lesmateriaal is gratis te downloaden van de website van het Van Gogh Museum.

Wie zijn toch die twee Franse dametjes daar in het Van Gogh Museum? Ze gedragen zich wel héél opvallend onopvallend. Tijdens de rondleiding worden de kinderen mee het museum in genomen door Josephine en Cornélie. Zij stellen zich voor als de nazaten van Camille Roulin, de jongen die in 1888 werd geschilderd door Vincent van Gogh. De twee zijn op de brommer vanuit Frankrijk naar Amsterdam gekomen om het portret van hun opa te bekijken. Ze hebben namelijk een brief van hem gekregen: hij heeft een probleem. Jojo en Coco gaan op pad om dat voor hem op te lossen. En daarbij kunnen ze wel wat hulp gebruiken!

www.vangoghmuseum.nl
www.youtube.com

Primair onderwijs

- *Rondleiding met Camille*, interactieve rondleiding voor groep 1 en 2 van het primair onderwijs
- *Famille van Camille*, theatrale rondleiding voor groep 3 t/m 6 van het primair onderwijs
- *Kijken naar Vincent*, interactieve rondleiding voor groep 3 t/m 8 van het primair onderwijs
- *Een brief aan Vincent*, interactieve rondleiding met daarna een workshop in het museumatelier voor groep 3 t/m 8 van het primair onderwijs

- *Fij als rondleider*, rondleiding waarbij leerlingen zelf rondleiden, voor groep 7 en 8 van het primair onderwijs

Voortgezet onderwijs

- *Kijken naar Van Gogh*, interactieve rondleiding voor alle niveaus van het secundair onderwijs; beschikbaar in Nederlands, Engels, Frans en Duits
- *Fij als rondleider*, rondleiding waarbij leerlingen zelf rondleiden voor alle niveaus van het secundair onderwijs
- *Ontvangst*, versnelde entree met korte inleiding voor alle niveaus van het secundair onderwijs; beschikbaar in Nederlands, Engels, Frans en Duits
- *Ontvangst met opdrachtkaarten*, versnelde entree met korte inleiding en thematische opdrachtkaarten voor alle niveaus van het secundair onderwijs; beschikbaar in Nederlands, Engels, Frans en Duits
- *Ontvangst met multimediatour*, versnelde entree met korte inleiding en multimediatour, voor alle niveaus van het secundair onderwijs; beschikbaar in alle talen van de multimediatour
- *Van Gogh op weg*, project over 'art handling' en kunstvervoer voor het VMBO, in samenwerking met kunstvervoerder Crown Fine Art

Outreach-aanbod, online

Primair onderwijs

- Lesmateriaal *Van Gogh in de groep*, gratis te downloaden docentenhandleiding met lessuggesties, kopieerbladen en reproducties voor groep 3 t/m 8 van het basisonderwijs
- *Camille en het gele huis*, lespakket met vertelplaten voor kleutergroepen
- Lespakket *Van Gogh in de klas*, docentenhandleiding met lessuggesties, kopieerbladen en reproducties voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs
- Schoolmusical *Waar is Vincent?* voor groep 8 van het basisonderwijs

Voortgezet onderwijs

- Lespakket bij stripverhaal *Vincent van Gogh. De worsteling van een kunstenaar*, gratis te downloaden in het Nederlands, Engels en Frans
- Lesmateriaal *Van Gogh op school*, gratis te downloaden docentenhandleiding met opdrachten voor VMBO en HAVO-VWO
- *Van Gogh onder de loep*, gratis te downloaden docentenhandleiding voor bètavakken; beschikbaar in Nederlands, Engels en Frans
- *Van Goghs brieven*, gratis te downloaden docentenhandleiding met lessuggesties rond de brieven van Vincent van Gogh; beschikbaar in Nederlands, Engels, Frans en Duits

Familiedagen

Zoals ieder jaar vonden ook dit jaar in de maand oktober de Familiedagen plaats, van zaterdag 11 t/m zondag 19 oktober 2014. Het programma is speciaal gericht op families met kinderen tot 12 jaar.

Doorlopend programma:

- Speurtocht
- *De koffer van Vincent*
- Presentatie winnaars tekenwedstrijd

Speciaal programma:

- Theaterrondleiding *De blauwe japon*
- Familierondleiding
- Inloopworkshop
- *Bijzondere Brabantse gasten*, pop-up theatrale performances tussen de schilderijen

Programma Vrijdagavonden - voor jong volwassenen

De Vrijdagavond van het Van Gogh Museum

Het Van Gogh Museum is iedere vrijdag tot 22 uur open met een speciale programmering van live muziek, documentaires, moderne dans, DJ's, cocktailbar, live VJ-performances, rondleidingen en workshops. Met de Vrijdagavondprogrammering laat het Van Gogh Museum zien hoe hedendaagse kunstenaars nog steeds door thema's uit Van Goghs leven en werk geïnspireerd worden. Het volledige programma is te vinden op www.vangoghmuseum.nl. De Vrijdagavonden zijn ook te volgen op Facebook.

Januari: Big City Life

Vincent van Gogh woonde in verschillende grote steden, voor hij de laatste jaren van zijn leven juist steeds meer de natuur opzocht en alleen nog in kleine plaatsen woonde. Zijn tijd in Londen, Antwerpen maar vooral Parijs beschouwde hij als bruisend maar ook als uitputtend. Hij leerde er echter veel andere kunst en kunstenaars kennen en genoot van de levendige bedrijvigheid.

- 3 januari: DJ Ome Ad / VJ Void en VJ Public Emily / Hamertje Tik / Stadsdichter Menno Wigman / Arcade games van de Ton Ton Club! / Interactieve Rondleidingen door de jubileumtentoonstelling *Van Gogh aan het werk*
- 10 januari: Arcade games van de Ton Ton Club! / DJ x-0-x / VJ Void en VJ Public Emily / Rondleidingen
- 17 januari: Hamertje Tik / DJ Goldfinger and Marynka / VJ Void en VJ Public Emily / Rondleidingen
- 24 januari: Mercedes Benz Amsterdam Fashion Week presents

10 Days DownTown @ Vrijdagavonden Modeshow en lezing door Mattijs van Bergen / workshop door Borre Akkersdijk / Red Light Radio @ Vrijdagavond presents Cinema Royale / VJ Void en VJ Public Emily / Rondleidingen

- 31 januari: Poesiemeisjes / Red Light Radio @ Vrijdagavond presents Future Vintage / VJ Void en VJ Public Emily / Rondleidingen

Februari: Liefde

In de maand van Valentijnsdag stonden de Vrijdagavonden in het teken van de liefde.

'Ik kan niet leven zonder liefde, zonder vrouw', schreef Van Gogh, en tijdens zijn 37-jarige leven heeft hij dan ook vele intense liefdes opgevat waar hij gepassioneerd over schreef. Deze leidden echter steeds tot afwijzingen, waren tot mislukken gedoemd of bleven onbeantwoord. Enkele vrouwen uit zijn leven figureren in zijn tekeningen en schilderijen. De enige grote liefde die zijn gehele leven zou standhouden was die tussen hem en zijn broer Theo.

- 7 februari: Striptekenen met Barbara Stok / Versjes van Lars / Amsterdam Songwriter's Guild @ Vrijdagavond presents Case Mayfield / Luke Nyman / Port of Call / The Daisy Age @ Vrijdagavond presents DJ Blue / VJ Aineko en VJ Delight / Rondleidingen
- 14 februari: Versjes van Lars / DJ Daan Modern / VJ Aineko en VJ Delight / Rondleidingen
- 21 februari: Liefdesverhalen met Sterre en Marie / The Daisy Age @ Vrijdagavond presents Alex Mir / VJ Aineko en VJ Delight / Rondleidingen
- 28 februari: Amsterdam Songwriter's Guild @ Vrijdagavond presents Case Mayfield / Port of Call / Ro Halfhide / DJ Dirkson / VJ Aineko en VJ Delight / Rondleidingen

Maart: Reizen

Hoewel Van Gogh niet reisde uit een drang om zoveel mogelijk van de wereld te zien, woonde hij op zoveel plekken in Nederland, Engeland, België en Frankrijk dat hij heel wat onderweg is geweest. Zijn verhuizingen beïnvloedden ook de manier van schilderen, met name die naar Antwerpen, Parijs en de Provence. Waar de Boekenweek het thema Reizen aangrijpt omdat reisverhalen lezers 'meenemen een ander wereld in' neemt Van Gogh ons met zijn kunst ook mee naar de streken waar hij geweest is. De intensiteit waarmee hij deze ervoer kunnen we tot de dag van vandaag terugzien in zijn schilderijen.

- 7 maart: Lucky Fonz III / Remco Dijkstra. Te Gek! Wereldtrip van een psychiater/ Nuit Blanche: Op reis in je eigen stad - Van Goghs Amsterdam - Nuit Blanche's guide to the Wallen / Alltournative guide to Street Art / Nightflight @ Vrijdagavond presents Mark du Mosch / VJ Sjush / VJ Lars Berg / Rondleidingen

EDUCATIE

- 14 maart : Op reis in je eigen stad - Van Goghs Amsterdam - Nuit Blanche's guide to the Wallen / Alltournative guide to Street Art / DJ Sorge VJ Sjush en VJ Lars Berg / VJ Sjush / VJ Lars Berg / Rondleidingen
- 21 maart: Te Gek! Wereldtrip van een psychiater / Nightflight @ Vrijdagavond presents DJ Silvester / VJ Sjush / VJ Lars Berg / Rondleidingen
- 28 maart: Björn Kleinhenz / DJ DaanModern / VJ Sjush / VJ Lars Berg / Rondleidingen

April: Koele observatie vs. intense emotie

Hoewel Félix Vallotton en Vincent van Gogh min of meer tijdgenoten waren, waren het totaal verschillende persoonlijkheden en kunstenaars. Ze leefden beiden in Parijs en hadden dezelfde voorbeelden maar zouden zich heel anders ontwikkelen.

Van Gogh verbeeldde zijn emoties in uitgesproken kleuren en met een krachtige penseelstreek. In de kunst van Vallotton sluimeren deze juist onder de oppervlakte. De afstandelijke en soms broeierige sfeer van Vallottons werk kan bijna geen groter contrast vormen met de intensiteit en directheid van Van Gogh.

- 4 april: Bird on the Wire / Mevrouw Tamara / VJ Workshop / Van Gogh Talks: Sara Tas en Isabella Rozendaal / The dress with emotions under the surface: 'Like living organisms' / Rondleidingen / VJ Noralie en VJ Bikkel / Another Bullshitnight from Cleveland @ Vrijdagavond presents DJ Dann Doyle & J-Baggs
- 11 april: The dress with emotions under the surface: 'Like living organisms' / Rondleidingen / DJ Sorge / VJ Noralie en VJ Bikkel
- 18 april: VJ Workshop / Rondleidingen / Another Bullshitnight from Cleveland @ Vrijdagavond presents DJ Black & Lekker en DJ Alonzo Mooi / VJ Noralie en VJ Bikkel
- 25 april: Mevrouw Tamara / La Corneille / Rondleidingen / DJ Dirkson / VJ Noralie en VJ Bikkel

Mei: Portray Yourself!

Het festivalseizoen stond voor de deur, waar iedereen vele zonnige foto's van vrienden maar ook van zichzelf ging maken. Op de Vrijdagavond stond de selfie centraal. Niet voor niets hét woord van vorig jaar volgens de Oxford Dictionary!

Van Gogh maakte veel zelfportretten waarop hij zichzelf steeds weer net iets anders neerzette. Gelukkig maar want er zijn weinig foto's van hem bewaard gebleven en zo hebben we zo toch een idee hoe hij er ongeveer moet hebben uitgezien. Tegelijkertijd laat een kunstenaar in een zelfportret aan anderen zien met welke ogen hij zichzelf bekijkt of hoe hij gezien wil worden.

- 2 mei: MC Fit met special guest Jayh / Poëtische portretten door hoogvliegers van het Amsterdam Poëziefestival / Antoine de Kom / Lieke Marman / Sasja Janssen / Polaroidzelfportretten in levende Goghs schilderijen /

Smoothrockers Collective from Supperclub @ Vrijdagavond presents Manuel Zeeman / VJ Public Emily en VJ Domi / Rondleidingen

- 9 mei: Poëtische portretten door hoogvliegers van het Amsterdam Poëziefestival / Alfred Schaffer's / Kira Wuck / Annemieke Gerrist / DJ Goldfinger / Public Emily en VJ Domi / Rondleidingen
- 16 mei: Marijn Brouwers zingt Aznavour met special guest Liesbeth List / DJ Collectief Smoothrockers from Supperclub @ Vrijdagavond presents Allan B2B Mike / Allan Luna / Mike van Duuren / Zed / VJ Public Emily en VJ Domi / Rondleidingen
- 23 mei: Polaroidzelfportretten in levende Van Gogh schilderijen / DJ DaanModern / VJ Public Emily en VJ Domi / Rondleidingen
- 30 mei: Tosca Opdam & Vital Stahievitch / Smoothrockers Collective from Supperclub @ Vrijdagavond presents Soulstream with live saxophone & double bass Soulstream Project Featuring Kika Strangers & Daan Lutgendorff / VJ Public Emily en VJ Domi

Juni: Natural

De zomer breekt in juni los en de natuur laat zich in haar volle glorie zien. Van Gogh kon in zijn brieven lyrisch omschrijven hoe hij door de natuur geïnspireerd raakte. Of het nou in zijn eerste Nederlandse periode is, zijn latere Zuid-Franse tijd of tijdens zijn laatste twee maanden in Noord-Frankrijk: in vele kleuren schildert hij de natuur. Het buitenleven ervaart hij dan ook 'als gezond en hartversterkend'.

- 6 juni: Great Ladies of the Conservatory of Music / Lana Kooper / Belle Doron / Fraukje Weishaput / Eline Silova / Paola Fecarotta presents Arnaud / Joelle Chameli / Guerilla Gardening! / -spective. Simon Asencio / Green and Beyond @ Vrijdagavond presents Filosofische Stilte / VJ Void & VJ Doctor Paradox / Rondleidingen
- 13 juni 2014: Guerilla Gardening / Performance Andrey Bartenev: Berkbomen in de Sneeuw / Marynka Nicolai / DJ Goldfinger / VJ Void & VJ Doctor Paradox / Rondleidingen
- 20 juni: -spective / Green and Beyond @ Vrijdagavond presents Jarreau Vandal / VJ Void & VJ Doctor Paradox / Rondleidingen
- 27 juni: Lyrics Lab / DJ Daan Modern / VJ Void & VJ Doctor Paradox / Rondleidingen

Juli: Famous when you're dead

Net als vele andere vroeg gestorven kunstenaars, werd Van Gogh pas na zijn dood werkelijk beroemd. Tijdens zijn leven was zijn kunst misschien te vernieuwend en voelde hij zich vaak onbegrepen. In de afgelopen eeuw zou zijn werk juist een grote invloed uitoefenen op vooruitstrevende kunstenaars. Van Gogh schreef dan ook zelf: '... kunstenaars zetten elkaars werk voort

door elkaar de fakkel door te geven.’

- 4 juli: The Vagary / Mercedes-Benz Fashion Week Amsterdam @ Vrijdagavond presents 10 Days Downtown met Franzel Amsterdam en Fernanda Fernandes / Snode Plannen @ Vrijdagavond presents Djoeke en Femke / VJ Noralie en VJ Televisuals / Rondleidingen
- 11 juli: Fashionstars @ Vrijdagavond: Fernanda Fernandes / BEA / DJ Sorge / VJ Noralie en VJ Televisuals / Rondleidingen
- 18 juli
Vondeling / Snode Plannen @ Vrijdagavond presents MickeyNice / VJ Noralie en VJ Televisuals / Rondleidingen
- 25 juli: Video installatie 4 Bid / DJ DaanModern / VJ Noralie en VJ Televisuals / Rondleidingen

Augustus: (re)new traditions

Het thema van deze maand gaat over oude tradities in een nieuw jasje.

Dit najaar zijn de foto's van Emmy Andriessse in ons museum te zien. Andriessse trad daadwerkelijk in de voetsporen van Van Gogh toen ze vlak voor haar dood de fotoserie *De wereld van Van Gogh* maakte. Ze reisde af naar de Provence en Auvers-sur-Oise om met haar camera de onderwerpen die Vincent van Gogh schilderde en tekende ruim zestig jaar na dato vast te leggen. Net als de schilder, had zij interesse voor de eenvoudige mens en het gewone leven. Niet alleen in haar laatste serie *De wereld van Van Gogh*, maar in het hele oeuvre legde Andriessse de gewone mens zo eerlijk en respectvol mogelijk vast. Zo krijgt de anonieme voorbijganger een eigen gezicht.

- 1 augustus: Poetrycircle / Nowhere / Disco hooligans @ Vrijdagavond presents Diggy Doug / VJ Henry Jalink / Rondleidingen
- 8 augustus: Tiao Dua / DJ Dirkson / VJ Henry Jalink / Rondleidingen
- 15 augustus: Poetrycircle / Nowhere / Disco hooligans @ Vrijdagavond presents Kleo / VJ Henry Jalink / Rondleidingen
- 22 augustus: Het Grachtenfestival @ Vrijdagavond presents Ensemble FIVE / DJ Goldfinger / VJ Henry Jalink / Rondleidingen
- 29 augustus: Poetrycircle / Nowhere / Disco hooligans @ Vrijdagavond presents Jeff Monrae / VJ Henry Jalink / Rondleidingen

September: Teach yourself!

In september begint het collegejaar weer op hogescholen en universiteiten. Hoewel Van Gogh korte tijd lessen heeft gevolgd aan de kunstacademies van Brussel en Antwerpen, heeft hij zich de schilder- en tekenkunst vooral eigen gemaakt door heel hard te oefenen.

Maar hoe leren we tegenwoordig eigenlijk? Met de komst van iPadscholen en door de gevolgen van het internettijdperk is gebleken dat flexibele vaardigheden belangrijker zijn geworden

dan statische kennis en een afgebakend beroep. Tijdens de Vrijdagavonden deze maand werd gefocust op vernieuwende en unieke manieren van leren.

- 5 september: Eefje de Visser / workshop *Zelf kunstenaar worden doe je zó* / Van Gogh Talks presents Alexandra Duvékot en Wouter Klein Velderman / Veejays.com @ Vrijdagavond presents Be a Van Gogh Moviestar in VJ Flirts & VJ Jayo Tony's Videobooth / Amsterdam Beatclub @ Vrijdagavond presents DJ Miss Twist / Rondleidingen
- 12 september: De succesvolste autodidacten van foto agency GUP / Veejays.com @ Vrijdagavond presents Be a Van Gogh Moviestar / VJ Flirts & VJ Jayo / Tony's Videobooth / DJ Sorge / Rondleidingen
- 19 sept 2014: Selfmade singer-songwriters @ Vrijdagavonden: Leendert & Mike Barnett Leendert / VJ Flirt & VJ Jayo Tony / Amsterdam Beatclub @ Vrijdagavond presents DJ Ir. Vendermeulen / Rondleidingen
- 26 sept 2014: Workshop *Zelf kunstenaar worden doe je zó* / Veejays.com @ Vrijdagavond presents Be a Van Gogh Moviestar in VJ Flirts & VJ Jayo Tony's Videobooth / DJ Dirkson / Rondleidingen

Oktober: Art & Family

Vincent onderhield een moeizame band met zijn ouders. Zijn ouders waren teleurgesteld dat hun oudste zoon voor een kunstenaarsbestaan had gekozen. Tegelijkertijd was de band tussen Vincent en zijn broer Theo juist enorm hecht: ze zouden elkaar hun leven lang steunen en zijn na hun dood naast elkaar begraven. In één van de vele brieven aan Theo schreef Vincent: 'De liefde tusschen broeders is een krachtigen steun in het leven, dat is eene van ouds erkende waarheid,' [Vincent aan Theo, Dordrecht, 15 april 1877].

Art & Family was dan ook het centrale thema van de Vrijdagavonden in oktober, met o.a. de muzikale hiphop van de gebroeders Steen uit Kern Koppen Workshops: schrijf de ideale brief aan een familielid en visual art met jouw boodschap aan je meest of minst favoriete familielid. Ook werd Vrijdagavond 3 oktober het boek *Vincent van Gogh, De kunst van het woord. Zijn mooiste brieven* officieel aan Nederland gepresenteerd.

- 3 oktober: Kern Koppen / Lancering Bloemlezing Van Goghs Brieven / Hagar Peeters / Babak Amiri / Workshop *Schrijf de ideale brief aan een familielid* - Jelte Nieuwenhuis - Jiska Koenders - Niña Weijers - Emma Curvers / Big words to your beloved family by Frouke Ten Velden / Canvas @ Vrijdagavond presents DJ Marcel Vogel / Rondleidingen
- 10 oktober: Workshop *Schrijf de ideale brief aan een familielid* / Babak-O-Doestan / Big words to your beloved family by Frouke Ten Velden / DJ Goldfinger / Rondleidingen
- 17 oktober: DJ No Reset / Amsterdam Dance Event's Playground @ Vrijdagavond presents Doppelgang / Amsterdam Dance Event's Playground @ Vrijdagavond

presents Workshop *Schilderen met Geluid* / Tim Hoeben (Trouw, Amsterdam) / Nathan Surreal (KMS Records, Incognito, Amsterdam) / Luna Ludmila (Studio 80, Amsterdam) / De Gordina's / Big words to your beloved family by Frouke Ten Velden / Rondleidingen

- 24 oktober: Sebaz / Midas / De Gordina's / Big words to your beloved family by Frouke Ten Velden / DJ Dirkson / Rondleidingen
- 31 oktober: Diederik Rijpstra / De Gordina's / Canvas @ Vrijdagavond presents DJ Hellie Berry / Big words to your beloved family by Frouke Ten Velden / Rondleidingen

November: Tickle your senses!

Tijdens de jaarlijkse Museumnacht kon je in meer dan vijftig Amsterdamse musea al je zintuigen laten prikkelen. Dit jaar gold dat voor het Van Gogh Museum en de Vrijdagavonden van november meer dan ooit.

Van Gogh schilderde gepassioneerd vanuit alle zintuigelijke prikkels die hij waarnam. Dit spreekt uit zijn beeldende brieven maar ook uit de intense kleuren en verftoets in zijn schilderijen. Je ruikt bijna de bloemen en hoort het ruisen van het graan. Kom langs en ervaar de kunst en het leven van Van Gogh door geur, tastzin, gehoor, zicht en smaak in een zinnenprikkelende programmering.

- 7 november: *Waar het leven overheen gegaan is – Van Gogh en de liefde* / Geuren VJ op zaal / 18Hertz @ Vrijdagavond presents Smooth Talkin B2B / Auxiliary the Masterfader / VJ VeeMee & VJ Laserworst / Rondleidingen
- 14 november: *Waar het leven overheen gegaan is – Van Gogh en de liefde* / Van Goghs kunst op de tast (Relievo's) - mede mogelijk gemaakt door het Oogfonds / VJ VeeMee & VJ Laserworst / DJ Sorge / Rondleidingen
- 21 november: Zanillya met gebarentolk / Geuren VJ op zaal / 18 Hertz @ Vrijdagavonden presents Flight Pattern B2B Anel Sarhatlic / VJ VeeMee & VJ Laserworst / Rondleidingen
- 28 november: *Waar het leven overheen gegaan is – Van Gogh en de liefde* / Van Goghs kunst op de tast (Relievo's) / VJ VeeMee & VJ Laserworst / DJ Daan Modern / Rondleidingen

December: 10 jaar Vrijdagavonden

De Vrijdagavonden bestaan tien jaar en dat vierden we met hoogtepunten uit de programmering van de afgelopen tien jaar.

- 5 december: DJ Goldfinger & Marynka / The best of Veejays.com @ Vrijdagavonden / Dialoog op zaal
- 12 december: Van Gogh Talks presents Bowie Verschuuren en Simone Mudde & Olivier van Breugel / Workshop *Jouw literaire boodschap aan je dierbaarste familielid* - Björk & Milan - Jiska Koenders - Emma Curvers / Schilderworkshop *Maak je eigen wenskaart!* / Maison du Malheur / Rode Rozen met *Petites Misères* (de la vie humaine) / DJ Ome Ad & De Mechanische

Turk / The best of Veejays.com @ Vrijdagavonden / Dialoog op zaal

- 19 december: Workshop *Jouw literaire boodschap aan je dierbaarste familielid* / Schilderworkshop: maak je eigen wenskaart! / CUT / Rode Rozen met *Petites Misères* (de la vie humaine) / DJ Daan Modern / The best of Veejays.com @ Vrijdagavonden / Dialoog op zaal
- 26 december: Het Van Gogh Museum was vanwege de feestdagen na 17 uur gesloten

Museumnacht

1 november 2014, van 19 tot 02 uur

Prikkel je zintuigen

'Prikkel je zintuigen' was het thema van de jaarlijkse Museumnacht. In het hele museum stond de multi-zintuiglijke ervaring centraal. Voor ziende, niet-ziende, horende en niet-horende bezoekers werd de kunst van Vincent van Gogh vertaald in smaak, geur, gevoel en geluid. Dit was een succesvolle pilot voor de brede toegankelijkheid waar het Van Gogh Museum aan werkt.

Workshops voor jongeren met een zintuiglijke beperking

In het atelier waren speciale workshops voor blinde en slechtziende, en voor dove en slechthorende jongeren. Voor de laatste groep was er ook een rondleiding in het museum door een dove rondleidster.

Zanillya met gebarentolk

De Nederlandstalige poëtische teksten van de swingende Zanillya werden tijdens de Museumnacht live vertaald door een doventolk.

Waar het leven overheen gegaan is - Van Gogh en de liefde

Tijdens dit spannende theaterstuk kregen bezoekers een heel nieuwe kijk op Van Goghs liefdesleven.

In het Auditorium werden zij door acteurs bij de hand genomen en langs verschillende zinnenprikkelende facetten van de liefde gevoerd aan de hand van de schilderijen, tekeningen en brieven van Van Gogh.

Geuren VJ op zaal

Bij verschillende schilderijen in het museum werden bijpassende geuren verspreid.

Snode Plannen

De dames van Snode Plannen Producties prikkelden de zintuigen bij de rij wachtenden voor het museum.

Van Goghs kunst op de tast (Relievo's)

Geblinddoekt konden bezoekers raden welk schilderij (in 3D-print) zij aftastten. Dit is een voorproefje van het nieuwe programma *Van Gogh op Gevoel*, speciaal ontwikkeld voor blinden en slechtzienden en hun ziende vrienden en familie.

Proef Van Goghs schilderijen

De smaaktovenaars van de Culinaire Werkplaats vertaalden de kunst van Van Gogh in de meest spannende smaken.

Silent Disco met elektronische live band: Noam Vazana Trio

Iedereen kon ervaren hoe een concertbeleving voor doven aanvoelt: Het Noam Vazana Trio speelde op elektronische instrumenten die je alleen kon horen met draadloze koptelefoons. VJ Alex Kaseta / Vj VeeMee / VJ Laserworst / DJ's Wannabeastar / Kinky Rinky / Rondleidingen

Start onderzoeksproject 'Rondleiden is een vak'

In maart 2014 is het onderzoeksproject 'Rondleiden is een vak' van start gegaan.

Aanleiding

Professionalisering van museale educatie vraagt instrumenten om kwaliteit te meten. Rondleidingen zijn een van de meest gebruikte educatieve methodieken, die echter zeer lastig kwalitatief te meten zijn. Gedegen onderbouwing van kwaliteitscriteria ontbreekt.

Doel van het project

Professionalisering museumrondleiders en museumrondleidingen door kwaliteit beter meetbaar te maken.

Onderzoeksvragen

- Over welke competenties moet een museumrondleider in een kunst- en historisch museum beschikken?
- Hoe kunnen we vaststellen in hoeverre een museumrondleider over de gewenste competenties beschikt?
- Draagt het gezamenlijk herontwerpen van educatieve rondleidingen in een professionele leergemeenschap bij aan kwaliteitsverbetering van de rondleidingen en aan competentieontwikkeling van rondleiders en studenten van de lerarenopleiding?

In dit project werken drie grote musea en twee lerarenopleidingen in Amsterdam samen. Dit consortium bestaat uit Rijksmuseum, Stedelijk Museum Amsterdam, Van Gogh Museum, Interfacultaire Lerarenopleidingen van de Universiteit van Amsterdam (ILO), Universitaire Pabo van Amsterdam (UPvA), Landelijk Expertisecentrum Mens- en Maatschappijvakken (UvA, VU, HvA, IPABO)

Opbrengsten voor de museumsector

- Een competentiebeschrijving voor museumrondleiders met daarin een algemene component bruikbaar voor andere musea en (leraren)opleidingen
- Een beschrijving van potentiële leeropbrengsten van educatieve rondleidingen in kunst- en historische musea en van onderwijsleeractiviteiten die kunnen bijdragen aan realisatie van deze opbrengsten
- Vier instrumenten voor de evaluatie van competenties van museumrondleiders die gebruikt kunnen worden door musea en verankerd kunnen worden in het personeelsbeleid van de betrokken, maar ook andere musea (zelf-evaluatie, peer-evaluatie, observatie, vragenlijst voor leerlingen en leraar)
- Een getest onderwijsleerarrangement gericht op het uitvoeren van ontwerponderzoek in een professionele leergemeenschap van rondleiders, studenten, educatieve medewerkers en vakdidactici dat als voorbeeld kan dienen voor andere lerarenopleidingen en musea
- Versterking relatie musea en onderwijsveld
- Positionering betrokken musea als toonaangevend en innovatief

Looptijd

2014-2018. Voorjaar 2014 is promovendus Mark Schep aangesteld als onderzoeker door het samenwerkingsverband.

Financiering

- Met steun van Mondriaan Fonds en SNS Fonds
- Bijdragen van de Universiteit van Amsterdam en Van Gogh Museum, Rijksmuseum, Stedelijk Museum Amsterdam
- Musea zijn proeftuin voor onderzoek en leveren uren

De Mesdag Collectie

Aanbod en activiteiten

Rondleidingen

Reguliere rondleidingen door De Mesdag Collectie zijn als ieder jaar ook in 2014 op aanvraag gegeven. Ook zijn er verschillende rondleidingen op maat verzorgd, bijvoorbeeld in combinatie met ontvangsten.

Museumnacht

6 september 2014, van 20 tot 1.30 uur

De Haagse Museumnacht had als thema 'royaal/koninklijk'.

- Selfie booth: Bezoekers konden zich in een schilderij laten fotograferen.
- Fabian: Optreden van Fabian, de beste Singer Songwriter, tweede editie
- DJ Swoolish
- Rondleidingen

Aanbod voor kinderen

Cultuurmenu

Zoals ieder jaar werden er ook in 2014 schoolklassen van groep 3 van deelnemende Haagse basisscholen aan het Cultuurmenu door museumdocenten ontvangen in De Mesdag Collectie. Het Cultuurmenu is een educatieproject voor de Haagse basisscholen. In het schooljaar 2014-2015 doen er negentien Haagse erfgoedinstellingen/musea aan mee. Dit jaar zijn de twee menu's anders samengesteld omdat alle deelnemende erfgoedinstellingen nieuwe of aangepaste lessen hebben gemaakt. www.cultuurmenu.nl/

MuseumJeugdUniversiteit

In november was de eerste bijeenkomst van de colleges van de Haagse editie van de MuseumJeugdUniversiteit voor kinderen van 8 tot en met 12 jaar, in De Mesdag Collectie.

- 2 november: 'Hoe verzamel je een museum bij elkaar?', door Renske Suijver, associate curator Van Gogh Museum www.museumjeugduniversiteit.nl

Educatie facts & figures

EDUCATIE	2014		2013	
	<i>Aantal arrangementen</i>	<i>Aantal deelnemers</i>	<i>Aantal arrangementen</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
Scholen				
Totaal alle onderwijsboekingen	n.v.t.	44.371	n.v.t.	36.042
Aantallen PO Nederlands	n.v.t.	9.144	n.v.t.	8.940
Aantallen VO Nederlands	n.v.t.	10.328	n.v.t.	10.748
Buitenland PO en VO	n.v.t.	24.899	n.v.t.	16.318
Jeugd niet-school				
Kinderworkshops los	71	527	69	310
Kinderpartijtjes	33	380	44	435
Workshops BSO	21	360	17	315
Totaal niet-school	125	1.267	131	1.063
Scholen online				
Verkoop onderwijspakketten <i>Camille en het Gele Huis</i>	7	n.v.t.	15	n.v.t.
Verkoop onderwijspakketten <i>Van Gogh in de klas</i>	27	n.v.t.	37	n.v.t.
Verkoop stripboek Nederlands	733	n.v.t.	511	n.v.t.
Verkoop stripboek ENG en FR	3.426 / 2.422	n.v.t.	1.467 / 1.131	n.v.t.
Lespakket Van Gogh de musical	7	n.v.t.	6	n.v.t.
Bezoek <i>Camille's kijkdoos</i>	13.753	53.597 page views		32.483
Families				
Koffers	n.v.t.	100	n.v.t.	52
Familierondleiding	niet als boeking aangeboden		7	72
Speurtocht (NE+ENG)	n.v.t.	2.550 / 6.450	n.v.t.	518
Volwassenen				
Inleidingen -> gratis				
+ op specifieke momenten aangeboden		niet aangeboden	9	212
Zondaglezingen -> gratis				
en op specifieke momenten aangeboden	10	250	13	242
Museumplusbus, ouderen	28 ritten	1.120	117	1.537
Rondleiding: hoogtepunten Vincent van Gogh				
NL/EN/FR/DU	424	7.943	205	4.358
Instapronddleiding / Verhaal op zaal (gratis)	82	768	x	onbekend
Workshops los	7	32	x	nog geen aanbod
Inloopworkshops (gratis)	13 dagen	1.167		nog geen aanbod

EDUCATIE	2014		2013	
	<i>Aantal arrangementen</i>	<i>Aantal deelnemers</i>	<i>Aantal arrangementen</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
<i>Jongvolwassenen op vrijdagavond</i>				
Instap rondleidingen (Gratis)	107	1.509	138	1.502
Workshops	10	426	x	674
Vrijdagavond totaalbezoek	51	54.939	n.v.t.	19.355
Museumn8	n.v.t.	5.477	n.v.t.	6.700
<i>Multimedia</i>				
Multimediatour totaal	284.800	pick-up rate: 17,8%	202.860	pick-up rate: 14,0%
Kindertour t/m november 2014	6.693	pick-up rate: 0,4%	5.886	pick-up rate: 0,4%
iPhone-app Yours, Vincent	8.698		8.486	
Touch Van Gogh app android	2.000		57	
Touch Van Gogh app apple	35.000		8.723	
<i>De Mesdag Collectie</i>				
Cultuurmenu (Onderwijs)	19 (okt-dec)	492 (okt-dec)	56	1332
Volwassenen rondleidingen	40	677	28	
Workshops	0	0	1	
Museumnacht	n.v.t.	214	n.v.t.	648
Lezingen	0	0	2	

Toelichting

Niet alle cijfers zijn goed te staven aangezien we tot mei 2013 in de Hermitage logeerden en daar niet al ons aanbod konden aanbieden of anders aanboden.

Door lancering nieuwe site is de manier van online meting veranderd.

Vanwege ontwikkeling boekingsysteem kon niet al het aanbod worden aangeboden en zijn niet alle cijfers van 2013 beschikbaar.

Scholen

In 2013 daalden de cijfers door verblijf in Hermitage. In 2014 groeide het onderwijsbezoek weer.

Jongvolwassenen

In 2013 daalden de cijfers doordat we tot mei i.v.m. Hermitage geen Vrijdagavonden aanboden.

Aanbod op Vrijdagavond is vooral op inloop, dus niet meetbaar.

Bezoek Museumnacht was in 2013 hoger doordat opening in de drie Museumpleinmusea plaatsvond.

Volwassenenrondleidingen, inleidingen, workshops

Beperkt aangeboden i.v.m. ontwikkeling boekingsysteem.

Multimediatur

In 2013 lagere pick uprate door verblijf in Hermitage.

In 2014 hogere pick uprate door verbetering servicedesign in het kader van de nieuwe multimediatur.